

Offentliggjort d. 28. april 2019 på Vidensportalen V.dk

Beskatning ved akkord©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen, Advotax Advokatfirma
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

En akkord vil i mange tilfælde være et fordelagtigt alternativ i forhold til en konkurs både for skyldneren og for hans kreditorer. Skyldneren overlever økonomisk og vil ofte fortsat være en god kunde hos kreditorerne. I praksis er kreditorerne ofte indstillet på en gældseftergivelse i form af en akkord i tilfælde, hvor en erhvervsdrivende uforskyldt er kommet i økonomisk uføre, f.eks. som følge af covid-19 krisen.

Akkordbegrebet

En akkord er en samlet ordning om en skyldners gældsforhold mellem skyldneren og hans kreditorer. En akkord kan gå ud på, at de usikrede kreditorer, dvs. kreditorer, hvis krav ikke er sikret ved pant eller på anden måde, eftergiver skyldneren hele eller dele af hans gæld. Kreditorernes tilgodehavender nedskrives som udgangspunkt til det beløb, som kreditorerne ville kunne opnå ved en udtømmende retsforfølgning. Men en akkord kan også omfatte en betalingsudsættelse eller en kombination af gældseftergivelse og betalingsudsættelse. En akkord kan etableres både som en frivillig akkord og som en tvangsakkord.

I det følgende omtales alene de skattemæssige forhold, hvor skyldnerens gæld nedsættes ved en frivillig akkord.

Offentliggjort d. 28. april 2019 på Vidensportalen V.dk

Udvikling i reglerne om beskatning ved akkord

I 1970'erne hvilede reglerne om beskatning ved akkord på skattemyndighedernes praksis, som tog afsæt i "sådan har vi altid gjort".

Denne praksis havde imidlertid ikke noget stærkt fundament i loven:

Hvis der eksempelvis i oktober måned 1975 blev udsendt et forslag til kreditorerne om en akkordordning, hvor aktiverne, herunder varelageret, var nedskrevet til en lavere værdi, og kreditorerne herefter tiltrådte akkordforslaget, f.eks. i marts 1976, dvs. i det følgende år, resulterende akkorden og dermed gældseftergivelsen dengang i følgende skattemæssige konsekvenser:

For det første blev lagt til grund, at akkorden skulle henføres til oktober 1975 i overensstemmelse med akkordstatus – og altså ikke til marts 1976, hvor kreditorerne havde tiltrådt akkordforslaget.

Dernæst blev indkomståret 1975 opdelt i 2 perioder, henholdsvis januar – september, og oktober-december, hvor indkomstansættelsen for perioden oktober - december 1975 blev opgjort med afsæt i en åbningsstatus svarende til de i akkordforslaget fastsatte, nedskrevne værdier. Denne fremgangsmåde resulterede ofte i en høj skattepligtig indkomst i den første periode, da bl.a. varelageret var nedskrevet i akkordstatus.

Endvidere skulle hele gældseftergivelsen indtægtsføres ud fra det synspunkt, at der var tale om eftergivelse af gæld vedrørende udgifter, som tidligere var fratrukket i skatteregnskabet.

Denne beskatning gav anledning til en del kritik af undertegnede. Kritikken resulterede i, at skattemyndighederne ændrede praksis, således at akkorden i ovennævnte eksempel tidsmæssigt blev henført til 1976, hvor kreditorerne havde givet tilsagn om at tiltræde akkorden. Også praksis vedrørende opdeling af indkomståret 1975 blev frafaldet, da opdelingen simpelthen ikke havde grundlag i loven. Samme gjaldt praksis vedrørende nedskrivning af aktiverne til de i akkordstatus anvendte værdier.

Offentliggjort d. 28. april 2019 på Vidensportalen V.dk

Endelig blev tankegangen om beskatning af gældseftergivelsen frafaldet, da det blev erkendt, at der ikke var nogen sammenhæng mellem på den ene side ubetalte, fratrukne regninger og gældseftergivelsen. Som eksempel blev peget på, at det udmærket kunne tænkes, at en leverandør rent faktisk var betalt via et banklån, og at en nedskrivning af dette banklån jo ikke var nedskrivning af en tidligere skattemæssigt fratrukket udgift. I stedet blev indført den regel, som også kendes i dag, hvorefter nedskrivning af gælden til kursværdien, blev betragtet som en formueforskydning omfattet af statsskattelovens § 5, idet dog fremført underskud blev modregnet i gældseftergivelsen og dermed helt eller delvis bortfaldt.

De sidste rester af denne dybest set ulovhjemlede praksis kan ses i Ligningsvejledningen 1978 afsnit L 3.6.6.

— o —

Gældende skatteregler

I dag er reglerne om beskatning ved akkord fastsat i loven. Er der tale om en akkord i skatteretlig forstand, gælder to grundprincipper: En gældseftergivelse er skattefri, men et eventuelt skattemæssigt underskud fra tidligere år, dvs. et fremført underskud, nedsættes med et beløb svarende til gældseftergivelsen og bortfalder dermed helt eller delvist.

En gældseftergivelse, som ikke kan rummes i begrebet akkord, eksempelvis fordi det fornødne antal kreditorer ikke deltager, vil medføre, at gældseftergivelsen skal beskattes som en kursgevinst på gælden, der nedskrives.

Samlet ordning

Der foreligger en akkord i skattelovgivningens forstand, hvis der er tale om en ”samlet ordning”.

En samlet ordning er en gældsordning, hvor der sker en ligelig reduktion af de enkelte kreditorens fordringer.

Offentliggjort d. 28. april 2019 på Vidensportalen V.dk

Dog accepteres det, at der kan være tale om en akkord, selv om der ikke er fuldstændig lighed, f.eks. fordi småkrav får fuld dækning. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis kun én eller enkelte hovedkreditorer er med i ordningen, mens småkrav holdes udenfor.

Ifølge skattemyndighedernes vejledning⁽¹⁾ er der tale om en samlet ordning, hvis ordningen omfatter mere end 50 pct. af den usikrede gæld, og den resterende usikrede gæld kun udgøres af småkrav.

Det forhold, at ordningen omfatter mere end 50 pct. af den samlede usikrede gæld, er således ikke i sig selv tilstrækkeligt til, at der er tale om en samlet ordning. I en afgørelse fra Skatterådet fra 2007⁽²⁾ udgjorde den største kreditors fordring 67,7 pct. af debtors usikrede gæld og dermed over 50 pct. Men Skatterådet afviste i denne sag, at der var en samlet ordning, da debtors næststørste og tredjestørste kreditors fordringer udgjorde i alt 28,8 pct. af debtors usikrede gæld, og efter Skatterådets opfattelse ikke kunne betragtes som ”småkrav”.

I en afgørelse fra 2010⁽³⁾ konkluderede Skatterådet derimod, at der var tale om en samlet ordning. Skatterådet lagde vægt på, at 82,08 pct. af den usikrede gæld indgik i ordningen, og at de resterende 17,92 pct. af den usikrede gæld var fordelt på fire kreditorposter, hvoraf den største udgjorde 7,17 pct.

Hvis et lån er ydet på non recourse-vilkår - dvs. at personen ikke hæfter personligt, og at kreditor kun har sikkerhed i et givet aktiv - og en større eller mindre del af gælden bortfalder som følge af, at kreditor ikke opnår dækning, vil der ikke tale om en gældseftergivelse, som indgår ved bedømmelse af, hvorvidt der er tale om en akkord. I en afgørelse fra 2010 fandt byretten, at der ikke forelå gældseftergivelse som led i en akkord, da debitor ikke var forpligtet til at indfri gælden ud over de pantsatte aktiers værdi. Efter byrettens opfattelse var den opnåede gevinst ved indfrielsen herefter skattepligtig.⁽⁴⁾

---

¹⁾ Den juridiske vejledning 2020-1, afsnit C.B.1.5

²⁾ SKM2007.677.SR

³⁾ SKM2010.95.SR

⁴⁾ Jf. SKM2010.42.BR. *Et selskab, der havde optaget et lån på særlige vilkår til køb af aktier, blev som følge af disse særlige vilkår frigjort fra gælden. Der var samtidig med låneoptagelsen blevet udstedt et*

Offentliggjort d. 28. april 2019 på Vidensportalen V.dk

Nedskrivning til fordringens værdi

En akkord med de heraf flydende skattemæssige konsekvenser omfatter kun en nedskrivning til fordringens værdi:

Har debitor f.eks. aktiver i form af en fast ejendom, der er værdiansat til 2 mio. kr. i akkordstatus, en prioritetsgæld på 1,4 mio. kr. og en usikret gæld på 1 mio. kr., er der følgelig en underbalance på 400.000 kr.

Den usikrede fordring på 1 mio. kr. må herefter antages at have en kursværdi på 600.000 kr., mens prioritetsgælden er sikret fuldt ud.

Det er kun den usikrede gæld, som indgår i vurderingen af, om der foreligger en frivillig akkord.⁵⁾ En gældseftergivelse i forbindelse med akkorden i form af en nedskrivning af den usikrede gæld med 400.000 kr. til 600.000 kr. vil ikke medføre beskatning af gældseftergivelsen hos debitor, da samtlige usikrede kreditorer har deltaget i ordningen.

Et fremført underskud vil blive reduceret med 400.000 kr.

Hvis fordringen derimod nedskrives til 500.000 kr. for kreditorerne, vil den ”for store nedskrivning” på 100.000 kr. ikke blive anset som led i en akkord. Her udgør den skattefrie akkordfordel for debitor kun 400.000 kr. Det fremførte underskud reduceres med 400.000 kr. De resterende 100.000 kr. vil være en skattepligtig gældseftergivelse.

---

gælds-brev, hvoraf det fremgik, at sagsøgeren til sikkerhed for lånet havde håndpantset de aktier, som han delvist havde erhvervet for de lånte midler. Sagsøgeren hæftede ikke personligt, og der skulle ikke betales ordinære ydelser, idet lånet skulle forrentes og afdrages, i det omfang de pantsatte aktier blev solgt, eller der skete indfrielse af aktierne eller udlodning af udbytte. Gælden, der var stiftet til kurs 100, blev indfriet til kurs 0, idet aktierne var blevet solgt for 1 kr. Byretten bemærkede, at der ikke forelå gældseftergivelse, jf. kursgevinstlovens § 24, idet selskabet ikke var forpligtet til at indfri gælden ud over de pantsatte aktiers værdi. Retten fandt, at den ved indfrielsen opnåede gevinst var skattepligtig efter kursgevinstlovens § 6.

⁵⁾ TfS 1995, 617 LR.

Offentliggjort d. 28. april 2019 på Vidensportalen V.dk

Fastsættelse af fordringens værdi

Ved vurderingen af, hvilken værdi fordringen har for kreditor på tidspunktet for gældseftergivelsen, skal flere forhold tages i betragtning. Ikke kun den aktuelle balance skal indgå i denne vurdering, Det skal eksempelvis tillige vurderes, hvor stor en del af fordringen, kreditor har udsigt til at inddrive ved tvangsinddrivelse.

Ved en frivillig akkord er det op til skattemyndighederne at vurdere, om en sådan akkord har medført, at gælden er nedskrevet til et lavere beløb end fordringens værdi for kreditor.

Ved en generel ordning for debitor eller en ordning, som tiltrædes af en eller flere hovedkreditorer, der ikke er nærtstående i forhold til debitor, vil det normalt indicere, at der er sket nedskrivning af gælden til den reelle værdi.

Har der kort før gældseftergivelsen været afholdt forgæves forsøg på at inddrive fordringen, kan den eftergivne gæld som udgangspunkt anses for at være uden værdi. Det gælder f.eks., hvis debitor har fået en insolvenserklæring ved fogedretten.

Den tidsmæssige placering af akkorden

Skattemæssigt har tidspunktet for akkorden væsentlig betydning, da en gældseftergivelse opnået ved akkord skal modregnes i et eventuelt skattemæssigt underskud fra det år, hvor akkordaftalen er indgået og i fremført underskud fra tidligere år.

Som udgangspunkt anses akkordaftalen for indgået, når kreditorerne har tiltrådt akkordforlaget.

Gælder akkordaftalen efter sit indhold kun, hvis alle kreditorer accepterer aftalen, er aftalen ikke indgået, før den sidste kreditor har accepteret aftalen.⁽⁶⁾

---

⁶⁾ TfS 1997,565 LSR og TfS 1997,439 LSR.

Offentliggjort d. 28. april 2019 på Vidensportalen V.dk

I praksis vil akkordforhandlinger ofte starte med en kontakt til hovedkreditorerne, herunder bankforbindelse, hovedleverandører mv., som med en professionel indgangsvinkel vil fastsætte størrelsen af gældsnedskrivningen samt afdragsforpligtelsen på den resterende gæld, alt baseret på realistiske budgetter. Med det udgangspunkt kan et akkordforslag udsendes til samtlige kreditorer, eksempelvis med (et meget forenklet eksempel) besked om, at akkorden forudsætter en tiltrædelse på eksempelvis 70 pct. af kreditorerne, samt at der blandt de sidste 30 pct. kun må forefindes småkreditorer under et givet beløb.

Herefter er akkorden vedtaget, hvis det forudsatte antal kreditorer har tiltrådt.

Det forhold, at akkordforslaget forudsætter eksempelvis tiltrædelse af kreditorer, hvis samlede usikrede tilgodehavender udgør 70 af den samlede usikrede gæld, kan ofte motivere også en række mindre kreditorer til at tiltræde akkordforslaget.

Betingelser og uklarhed kan skattemæssigt forskyde akkordtidspunktet

For personer, der har mulighed for at fremføre et skattemæssigt underskud til modregning i senere års indkomst, indebærer en akkord, at uudnyttede, fradragsberettigede underskud nedsættes med det beløb, som gælden er nedsat med.⁽⁷⁾

I praksis indgås akkordaftaler ofte lige efter indkomstårets udløb, således at retten til underskudsfremførsel fortabes senest muligt. Endvidere indsættes ofte visse betingelser i håb om, at akkorden skatteretligt først anses for indgået på det senere tidspunkt, hvor det kan konstateres, at disse betingelser er opfyldt.

For frivillige akkorder begrænses underskuddet som altovervejende hovedregel fra det år, hvor den endelige aftale om akkorden indgås.⁽⁸⁾

---

⁷⁾ PSL § 13 a, stk. 1, 1. pkt.

⁸⁾ PSL § 13 a, stk. 5.

Offentliggjort d. 28. april 2019 på Vidensportalen V.dk

Hvis skyldnerens eneste kreditor giver tilsagn om at stemme for et eventuelt senere fremsat rekonstruktionsforslag, kan dette efter en konkret vurdering sidestilles med frivillig akkord.⁽⁹⁾

Er der på tidspunktet, hvor kreditorerne tiltræder akkordforslaget, som følge af de aftalte betingelser en reel usikkerhed af væsentlig betydning for den endelige opgørelse af gælds-eftergivelsen, vil sådanne betingelser dog kunne blive tillagt suspensiv (opsættende) skatteretlig virkning. I sådanne tilfælde vil nedsættelsen af et skattemæssigt underskud eventuelt skulle ske med virkning fra et senere indkomstår end det indkomstår, hvor aftalen om den frivillige akkord er indgået. Praksis er imidlertid ret streng.

En misligholdelsesklausul i en akkordaftale medfører ikke, at aftalen anses for indgået i et senere indkomstår. Selv om en akkordaftale eksempelvis er betinget af, at restgælden betales over 60 månedlige afdrag, medfører dette ikke en udskydelse af de skatteretlige konsekvenser af akkorden.⁽¹⁰⁾

Kun i visse tilfælde vil skattemyndighederne acceptere en fortsat adgang til at fremføre og udnytte skattemæssige underskud i årene efter akkordaftalen med henvisning til, at aftalen først er blevet ”endelig” i et senere år.

I en sag afgjort af Vestre Landsret i 2018 fik en landmand dog medhold i, at der forelå en sådan særlig situation. Landmanden i denne sag havde i 2012 indgået akkordaftaler med sine 4 hovedkreditorer, således at 3 af de 4 hovedkreditorer fik en dividende på 10 pct. Den 4. hovedkreditor, en bank, fik en dividende på kun 2,59 pct., men var tillige berettiget til en andel af de eventuelle konjunkturbestemte prisstigninger på en række ejendomme, som måtte være indtrådt i 2017, dvs. 5 år efter akkordaftalen i 2012.

Akkordaftalen var endvidere betinget af, at landmanden betalte den pantsikrede gæld inden 2017, og at landmanden ikke afgik ved døden inden 2017.

---

⁹⁾ SKM2017.43.SR

¹⁰⁾ TfS 1999, 255 VLD og TfS 1994, 693 LSR

Offentliggjort d. 28. april 2019 på Vidensportalen V.dk

Landsretten fastslog, at betingelserne vedrørende betaling af den pantsikrede gæld henholdsvis at landmanden ikke afgik ved døden medførte før 2017, ikke i sig selv medførte at akkorden først skulle anses for indgået i 2017. Disse betingelser var altså ikke tilstrækkelige til, at landmanden fortsat kunne fremføre et skattemæssigt underskud efter akkordaftalen i 2012.

Landsrettens flertal fandt derimod, at vilkåret om en andel af de konjunkturbestemte prisstigninger var en betingelse for bankens tiltrædelse af akkordaftalen. Videre fandt flertallet, at der var en reel usikkerhed om den endelige opgørelse af gældseftergivelsen, og at dette udgjorde en suspensiv betingelse i skatteretlig henseende. Der skulle derfor tidligst fra 2017 ske en nedsættelse af det skattemæssige underskud.

Der er efterfølgende anmodet om flere bindende svar fra Skatterådet om forskellige lignende konstruktioner. Men resultatet har hidtil været, at de betingelser, som var i spil i de påtænkte akkordaftaler, ikke førte til, at tidspunktet for en endelig akkordaftale kunne anses for udskudt. Adgangen til at fremføre skattemæssige underskud ville derfor ophøre på aftaletidspunktet, selv om gældseftergivelsen først kunne opnås, når visse betingelser i aftalen viste sig at blive opfyldt i efterfølgende år.

Afslutningsvis bemærkes, at der bør udvises forsigtighed vedrørende akkordaftalen. Er kreditors krav for store, således at akkordaftalen ikke overholdes som følge af, at skyldneren ikke er i stand til at betale de i akkorden aftalte ydelser, bortfalder akkorden, og skyldneren har ikke opnået nogen gælds-nedsættelse.

Og både skyldneren og kreditorerne vil blive dårligere stillet, da skyldnerens fremførte underskud er helt eller delvis bortfaldet som følge af akkordaftalen. Dette underskud opstår ikke igen, selv om akkordaftalen er bortfaldet, hvilket alt andet lige reducerer skyldnerens betalingsevne. Se nærmere herom i artiklen ”Urimelig beskatning af tørkeramte landmænd”.

— o —